

впливів господарської діяльності та зміненого внаслідок її здійснення довкілля на життя і здоров'я людини.

По-друге, до початку кодифікації не можна не визначити чіткі межі (перелік) відносин, норми щодо регулювання яких удосконаловатимуться. І тут представникам природоохоронного та антропоохоронного підходів у екологічно-правовій науці слід нарешті, об'єднавши вказані підходи, створити оптимальну систему та структуру предмета екологічного права. При цьому варто враховувати незворотні процеси екологізації всіх сфер суспільного життя, за яких екологічно-правове регулювання цілком виправдано може і повинно поширюватись на відносини, які ще нещодавно вважались "монопольним" об'єктом регулювання інших галузей права.

По-третє, важливою передумовою ефективності та результативності кодифікації має бути визначення єдиних принципів регулювання всього спектру екологічних відносин та надання таким принципам статусу обов'язкових визначальних положень, які неодмінно мають бути повністю дотримані у всіх випадках формулювання і застосування будь-якого положення екологічного законодавства. Такий підхід повинен змінити ситуацію, яка існує наразі, за якої, не зважаючи на закріплення чималої кількості норм-принципів на рівні актів екологічного законодавства, конкретні (спеціальні) положення цих же актів нерідко відверто суперечать змісту основних вихідних засад, нівелюючи їх системоутворюючий статус. Однак слід також врахувати важливість виваженого підходу до виділення переліку відповідних принципів, за якого такими були названі дійсно основні вихідні зasadничі положення та ідея, які поширюються на всі без виключення екологічні правовідносини та сприяють забезпеченню їх ефективного регламентування на засадах сталого розвитку.

Вирішення трьох вищеокреслених питань із урахуванням їх взаємних впливів, наше переконання, є об'єктивною передумовою ефективності кодифікації вітчизняного екологічного законодавства на сучасному етапі.

СТАБІЛЬНІСТЬ ЗАКОНОДАВСТВА ЯК ОДНА З УМОВ РОЗВИТКУ ПТОТЕЧНОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ

Чиж Юлія Володимирівна, кандидат юридичних наук, викладач кафедри громадської безпеки НАВС

Актуальним питанням, яке сьогодні все ще продовжує існувати в нашій державі є кредитування та його цінова недоступність для більшості населення. Сьогодні існує співвідношення попиту та пропозиції, однак залишається не вирішенність відсутності можливість такого використання.

У період депресії, коли відбувається масове вивільнення з виробничої сфери грошового капіталу та його нагромадження у формі позичкового капіталу, знижується прибуток. Для періодів пожвавлення характерним є те, що стрімко зростає попит на кредит при недостатніх обсягах позичкового капіталу, а тому процент підвищується, що ми спостерігаємо на даний час.

З огляду на проблеми, які постали в Україні в зв'язку з відсутністю стабільності не лише на ринку кредитування, а й застосування законодавства щодо кредитування, це спричиняє в окремих випадках порушення виконання цивільно-правових договорів, які вже було укладено. Так, у високорозвинених країнах є всі економічні, правові та інституційні передумови кредитування, що й забезпечило його значний розвиток, де з часом склалася чітка банківська система. Відповідно сьогодні в зарубіжних державах ми маємо змогу споглядати як на стабільність, так і на прозорість даної сфери.

Однією із суттєвих рис європейської системи кредитування, на думку С.І. Кручка, є використання довгострокових банківських зобов'язань, тобто закладних листів як інструментів рефінансування капіталовкладень у нерухомість [1]. Така система нині склалася і широко застосовується в багатьох країнах світу, зокрема в Федераційній Республіці Німеччині, Данії, Франції, Австрії, Швеції, Польщі, Чехії, Угорщині та Словаччині.

Іпотека (від грец. застава) - застава землі, нерухомого майна, при якій земля та (або) майно, що становить предмет застави, залишається у застavодавця або третьої особи.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про іпотеку» іпотека - вид забезпечення виконання зобов'язання нерухомим майном, що залишається у володінні і користуванні іпотекодавця, згідно з яким іпотекодержатель має право в разі невиконання боржником забезпеченого іпотекою зобов'язання одержати задоволення своїх вимог за рахунок предмета іпотеки переважно перед іншими кредиторами цього боржника у порядку, встановленому цим Законом [2]. Кредит, отриманий під заставу нерухомого майна називається іпотечним кредитом.

Однією з передумов існування іпотечного кредитування є стабільність. Крім того відсутність даної передумови створює не зовсім сприятливі умови для якісного створення, запровадження механізму, розвитку та становлення як кінцевий результат, іпотеки в земельних відносинах. Одним з інструментарієм в цих відносинах є земельні банки. До речі, по сьогоднішній час є чинним Закон України «Про іпотеку», прийняття якого мало започаткувати та розвивати кредитні відносини у земельній сфері. Однак, по сьогодні даний законодавчий акт не має тієї законодавчої сили, якої від нього очікували. Що стосується земельних банків, які розпочали свою діяльність як державні установи, то їх створення має сприяти полегшенню кредитування same аграрного сектору держави, заставою якого мають бути землі. Крім того, це має створити вподальшому всі умови для завершення як земельної реформи в Україні, так становлення прозорого ринку земель [4].

Якщо говорити про зарубіжний досвід з даного питання, то, наприклад, у Німеччині до кінця 60-х рр. ХХ ст. вже налічувалося 13 державних і 25 приватних земельних банків [5, с. 53]. У сучасній Німеччині іпотечні банки є кредитними інститутами приватного права, діяльність яких спрямована на надання позик під заставу земельних ділянок. Кредити під заставу земельних ділянок у Німеччині надає сільськогосподарський рентний банк, який є уstanовою публічного права та знаходитьться під наглядом федерального комісара. У ньому немає власників часток, держава також не виступає у такій якості. У Німеччині при наданні позик під заставу земельних ділянок діють ті самі принципи незалежно від того, йдеється про іпотеку чи поземельний борг [5, с. 136]. Законодавство Польщі та Угорщини, як і німецьке, зорієнтовано на створення спеціалізованих іпотечних банків. Так, в Угорщині існує державний земельний іпотечний банк, який фінансує лише довгострокові кредити, та ліцензований банк, що обслуговує іпотеку [6, с. 54]. У Чехії та Словаччині іпотечною діяльністю можуть займатися універсальні комерційні банки, які чітко відокремлюють всередині банку активи, пасиви та інші операції, пов'язані з іпотекою [1].

У США важливу роль відіграють небанківські іпотечні установи. Так, у 1998 році ринок застави сільськогосподарського майна в країні становив майже 80% усіх кредитів, виданих під заставу майна [7]. Натомість у Великій Британії при іпотечному кредитуванні оцінювач має шукати індивідуальні риси та їх внесок у відкриту ринкову вартість об'єкта застави, від якої і встановлюється позикова вартість.

Як висновок маємо зазначити, що саме стабільність створює сприятливий клімат для становлення та розвитку відносин у сфері

кредитування, зокрема іпотечного, у різних сферах суспільної діяльності. Іпотечне кредитування в Україні на сьогодні ще перебуває на стадії свого формування. При цьому іпотечний кредит у перспективі може стати надійним засобом заличення внутрішніх інвестицій. Саме тому за умов ефективно діючої системи іпотечного кредитування даний напрямок діяльності, міг би представляти інтерес для інвесторів.

Список використаних джерел

- 1.Кручик С.І. Іпотечне кредитування: європейська практика та перспективи розвитку в Україні. – К.: Урожай, 2003. – 208 с.
- 2.Закон України «Про іпотеку» - Відомості Верховної Ради України. – 2003. - № 38 - С. - 313.
- 3.Зеленкова Н. Іпотека //Деньги и кредит. – 1992. – № 11. – С. 53.
- 4.Постанова Кабінету Міністрів України від 2 липня 2012 р. № 609 «Про створення Державного земельного банку» [Електронний ресурс] / Кабінет Міністрів України. – Офіц. джерело: сайт ВР України – zakon.rada.gov.ua – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/609-2012-%D0%BF>
- 5.Дем'яненко С.І. Досвід Німеччини у кредитуванні під заставу сільськогосподарської землі // Економіка АПК. – 2002. – № 10. – С. 134–138.
- 6.Паламарчук Л.В. Деякі аспекти організації іпотеки землі за кордоном // Землевпорядкування. – 2003. – № 1. – С. 54–57.
- 7.Землі сільськогосподарського призначення: права громадян України: наук.-навч. посіб. / за ред. докт. юрид. наук Н.І. Титової. – Львів: ПАІС, 2005. – 368 с.
- 8.Закон України «Про іпотечне кредитування, операції з консолідованим іпотечним боргом та іпотечні сертифікати». – Відомості Верховної Ради України. – 2004. - № 1. - С.1.
- 9.Юхно М.Т., Святокум І.О. Ринок іпотечних кредитів в Україні: перспективи розвитку / Юхно М.Т., Святокум І.О. // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. – 2010. – № 2. – С. 249-255.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ В УКРАЇНІ ЗАСОБАМИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДALНОСТІ

Іщенко Владислав Вікторович, викладач кафедри адміністративного, фінансового та господарського права Національного технічного університету України “Київський політехнічний інститут”

Відповідно до ч. 2 ст. 3 Конституції України права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави, а утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов’язком держави. Тому дуже важливé значення має забезпечення прав платників податків, оскільки в ч. 1 ст. 67 Конституції України закріплено обов’язок кожного сплачувати податки і збори в порядку і розмірах, встановлених законом.

Слід вказати, що відповідно до підп. 21.1.1, 21.1.4 п. 21.1 ст. 21 Податкового кодексу України (далі – ПК України) посадові особи контролюючих органів зобов’язані, зокрема: дотримуватися Конституції України та діяти виключно у відповідності з цим Кодексом та іншими законами України, іншими нормативними актами; не допускати порушень прав та охоронюваних законом інтересів громадян, підприємств, установ, організацій.

Ще в середині 90-х рр. ХХ ст. російським фахівцем С.Г. Пепеляєвим при класифікації податкових правопорушень було обґрунтовано виділення в окрему групу правопорушень проти прав та свобод платників податків [1, с.173; 2, с.106; 3, с.95; 4, с.208]. Деякі фахівці (наприклад, Л.Ю. Кроліс) заперечували необхідність встановлення спеціальних норм щодо відповідальності за правопорушення проти прав і свобод платників податків, водночас інші (зокрема, А.В. Передернін) – особливо наголошували на необхідності введення такої групи правопорущень.

Слідом за С.Г. Пепеляєвим ряд вітчизняних та зарубіжних фахівців при класифікації податкових правопорушень також виділяють в окрему групу п